

Lesní galerie

ČERTOVSKÉ HLAVY V KRÁSNÉ PŘÍRODĚ KOKOŘÍNSKA

Je to ještě skála, nebo to už není skála? Především je to umělecké dílo, které fascinuje již několik generací: obrovské, snad deset metrů vysoké sochy vytesané do pískovcového masivu.

Jmenují se Čertovy hlavy a před bezmála dvěma sty lety je v krásné přírodě Kokořínska, nedaleko od Liběchova, vytvořil sochař Václav Levý, považovaný za jednoho ze zakladatelů českého moderního sochařství.

Čertovy hlavy nejsou jedinými skulpturami, které v kraji, kudy se procházel Antonín Mánes nebo Karel Hynek Mácha, po sobě Levý zanechal. Turistická trasa vás povede od jednoho díla k druhému. Začíná se u Liběchovického zámku, kam se okruhem zase vrátíte zpět. Na výlet si rezervujte aspoň půlden, trasa měří přibližně dvanáct kilometrů. Cesta vede většinou lesem, kde je nádherný klid.

Osel jako německý učitel

Od Čertových hlav míří pěšina k nejvýznamnějšímu Levému dílu – Klácelce a Blaníku. Klácelka je nevelká jeskyně, kterou sochař vyzdobil.

Název dostala po českém vlastenci 19. století Františku Matouši Klácelovi. Jeho jméno většině lidí nejspíš nic neříká, ale ve své době patřil mezi výrazné české buditele, přátelil se i s Boženou Němcovou.

Klácel v roce 1839 dokončil bajku Ferina Lišák, v níž kritizoval tehdejší společnost. Sochař

FOTO: PETRA ŠUSTOVÁ

Levý pak tuto epickou báseň ilustroval – ve skále v lese. V jeskyni, kam si raději vezmete baterku, uvidíte například osla, který má symbolizovat německého učitele ohlupujícího české školáky. Pak tu je také zajíc, jenž představuje utiskovanou třídu, anebo husa a slepice, které zase znázorňují lidskou hloupost.

Klácelka je samostatným uměleckým dílem a zároveň součástí většího komplexu nazvaného Blaník, velebicího i slavné husitské bojovníky. Do skály Levý vytesal Jana Žižku a Prokopa Holého.

Jak dlouho vydrží?

Klácelka a Blaník jsou vyvrcholem Levého lesní tvorby. Jeho dřívější díla – Had, Harfenice a kaple svaté Máří Magdalény – nemůžete přehlédnout, pokud budete pokračovat po turistické trase, která vás povede obloukem nazpátek k Liběchovickému zámku.

„Skutečně nebylo mnoho potřeba k tomu, aby Levý hrubým špičákem, dlátem a kladivem dopověděl tvary ve skalách již napovězené, které člověku přímo vnucují určité představy,“ napsala Marie Černá v knize o Václavu Levém.

V křivoklátském lese stojí Levého výtvořů už takřka dvě století, ale je otázkou, jak dlouho ještě vydrží odolávat povětrnostním vlivům a vandalům. Lidé po sochách lezou, vyrývají do nich svá jména a data návštěvy. Například z plastiky Harfenice toho už moc nezbylo.

Nejvyšší čas vyrazit na podzimní výlet... ■

PETRA ŠUSTOVÁ

FOTO: PETRA ŠUSTOVÁ

Jak se tam dostat

Liběchov leží jen pár kilometrů od Mělníka. Vyrážíte-li autem z Prahy, projedete Mělníkem a po silnici I. třídy číslo 9 budete za okamžik v Liběchově (celkem zhruba 50 kilometrů, necelá hodina jízdy). Autobusem můžete jet z Prahy z nádraží Holešovice.

O autorovi

Václav Levý se narodil v roce 1820 v Nebřezanech u Kralovic. Zpočátku byl samoukem, ale pak za podpory Václava Veitha – majitele Liběchovického zámku a velkého mecenáše českých umělců – studoval v Mnichově. Poté žil především v Římě. Po návratu do Čech byl prvním učitelem J. V. Myslbeka. Kromě skalních plastik v Liběchově vytvořil například sochy svatých v kostele Karla Boromejského v Praze či slavné sousoší Adam a Eva. Zemřel v roce 1870 v Praze.